

Dag-Inge Øien

Botanisk mangfold og skjøtsel i Grønlia på Lade, Trondheim

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Vitenskapsmuseet
Botanisk notat 2010-9

Botanisk mangfold og skjøtsel i Grønlia på Lade, Trondheim

Dag-Inge Øien

Trondheim, desember 2010

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Vitenskapsmuseet, Botanisk notat presenterer botaniske rapporter for oppdrag o.l. og som trykkes i små opplag. Serien er uperiodisk, og antall numre varierer per år.

De fleste numrene blir lagt ut i pdf-format på Internettet, se <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet>

Forsideillustrasjon: Storengkall *Rhinanthus angustifolius* i Grønlia på Lade i 2009. Foto: D.-I. Øien.

Notatet er trykt i 50 eksemplarer
ISBN 978-82-7126-913-5
ISSN 0804-0079

Forord

I desember 2008 ble NTNU Vitenskapsmuseet, Seksjon for naturhistorie (VM-SN) kontaktet av Trondheim kommune, Miljøenheten (TK) med ønsker om en faglig oppfølging av skjøtselsarbeidet i Grønlia på Lade på tilsvarende måte som på Lian-Solem (Øien 2010). Det ble etablert et toårig prosjekt (2009-2010) med formål å få oversikt over de botaniske verdiene i området og utarbeide et opplegg for skjøtsel og overvåking. Prosjektet er en viktig del av Trondheim kommunes bidrag til arbeidet med stans av tapet av biologisk mangfold innen 2010. Ansvarlig for prosjektet hos VM-SN har vært overingeniør Dag-Inge Øien. Kontaktperson hos TK har vært fagleder Terje Nøst. Arbeidet har også inkludert et tett samarbeid med WWF Midt-Norge som har vist et stort engasjement for Grønlia og organisert den praktiske skjøtselen i 2009 og 2010 i samarbeid med Trondheim kommune. Arbeidet i Grønlia vil bli videreført i et nytt treårig samarbeidsprosjekt fra 2011 der også Lian og andre kulturlandskapslokaliteter i Trondheim inngår. Vi takker for godt samarbeid så langt og ser fram til videre samarbeid i åra som kommer.

Trondheim, desember 2010
Dag-Inge Øien

Innhold

Forord	1
1 Innledning	2
2 Metodikk	2
3 Botaniske verdier	3
3.1 Flora	3
3.2 Vegetasjon	4
4 Gjennomført skjøtsel i 2009 og 2010	5
5 Skjøtsel og overvåking – målsetting og plan for tiltak	7
5.1 Målsetting - bevaringsmål	7
5.2 Plan for skjøtselstiltak og over-våking	7
6 Litteraturreferanser	8
Vedlegg 1-4	

1 Innledning

Grønlia er et engområde i bakkene vest for Lade skole. Navnet er knyttet til et tidligere landsted i Lade allé 25, opprinnelig husmannsplassen Ladevollen under Lade, bortfestet fra 1827 (Bratberg 2008). Engene er restene av det gamle kulturlandskapet på Lade, og et av de få åpne engområdene som er igjen i området. Engene er relativt artsrike og bl.a. den eneste kjente, varige forekomsten av plantearten storengkall *Rhinanthus angustifolius* i Midt-Norge, og den eneste kjente lokaliteten i Trondheim kommune for den sjeldne dagsommerfuglarten dvergblåvinge *Cupido minimus*.

Tidlig på 1900-tallet ble området brukt til storfebeite under Tingsteinen gård (som lå der hvor Lade skole ligger i dag), og området må en gang i tiden ha vært tilsådd. De store forekomstene av storengkall tyder på det (Fremstad 2009). Høgproduktiv vegetasjon i nedre deler av engbakkene mot Jarlsborgvegen tyder også på at deler av området har vært brukt som åker. Trolig har det ikke vært drevet noen form for tradisjonell drift eller skjøtsel etter 1941 (Rübberdt 1999). Hele området har vært regulert til park og grøntområde siden 1960. I dag blir området brukt til rekreasjon, undervisning og lek. En markert sti mellom boligområdene på Ladehammeren og Lade skole, idrettsplass, etc., går gjennom området. Det er også en del deponering av hageavfall i området. Bakken ned mot Lade skole er mye brukt som akebakke om vinteren.

I årene 1999-2001 ble engene skjøtta av frivillige med bidrag fra Trondheim kommune etter en plan utarbeidet av Sissel Rübberdt (Rübberdt 1999). Fra 2008 har WWF Midt-Norge stått for den praktiske skjøtselen.

Denne rapporten gir en oversikt over de botaniske verdiene, og en oversikt over skjøtselsarbeidet som har blitt utført i 2009 og 2010. Videre gis det anbefalinger for det videre skjøtselsarbeidet, og det skisseres et opplegg for overvåking av det botaniske mangfoldet og faglig oppfølging av skjøtselarbeidet. Et slikt opplegg er viktig, ikke bare for å kontrollere at skjøtselen oppfyller målsettingen, men også for å øke kunnskapen om effekten av skjøtselen på vegetasjon og flora. VM-SN, ved førsteamanuensis Kaare Aagaard har også fått støtte av TK til undersøkelser av sommerfuglarten dvergblåvinge i Grønlia. Dette arbeidet blir rapportert separat.

2 Metodikk

De botaniske undersøkelsene i Grønlia er todelt, og består av (1) grundige befaringer av hele det 6 daa store undersøkelsesområdet (figur 1) med registrering av alle arter av karplanter og (2) detaljerte analyser av vegetasjonen i små flater på 1 m².

Undersøkelsesområdet er delt i to delområder (se kart i figur 1), og det er utarbeidet artslistor for hvert av delområdene (vedlegg 1).

Vegetasjonsanalysene er gjort etter standardiserte metoder og omfatter estimering av mengden av alle karplanter og moser etter en 9-gradig dekningskala (se vedlegg 2). Det er i alt etablert 21 faste prøveflater på 1 x 1 m, og disse er merket med aluminiumsrør og/eller jernspiker i bakken i minst to av hjørnene. Proveflatene er plassert i to grupper (figur 1), 14 i den østlige delen og 7 i den vestlige. Alle prøveflatene ble analysert i 2009 eller 2010. Ni av flatene i den østlige delen (nr. 1, 7-10, 12-15) er de samme som ble analysert av Ingerid Angell-Pettersen og Sissel Rübberdt i perioden 1999-2001.

Det er brukt i alt 4 dagsverk i felt, 2 dager i 2009 og 2 dager i 2010. I tillegg deltok D.-I. Øien på en befaring sammen med representanter fra Trondheim kommune og WWF Midt-Norge i april 2009, og på ryddedugnad en dag i april 2010.

Figur 1. Undersøkelsesområdet i Grønlia med inndeling i delområde, plassering av faste prøveflater og skjøtta areal i 2009-2010. Flere prøveflater i øst ligger i grupper, og så tett at disse gruppene vises som en prikk. Dette gjelder nr. 8-9 og 12-15.

3 Botaniske verdier

3.1 Flora

Hele området har blitt gått nøye over i slutten av juni både i 2009 og 2010. Det er registrert i alt 90 arter av karplanter i Grønlia, innenfor det ca. 6 daa store undersøkelsesområdet (vedlegg 1). Dessuten er flere av disse "artene" vanskelige taksoner som trolig består av flere arter (f.eks. marikåper (*Alchemilla*), svever (*Hieracium*) og roser (*Rosa*)), men som i denne sammenhengen er slått sammen eller bare bestemt til slekt. Det reelle artsantallet er derfor noe høyere. Området er prega av gjen- groing med innslag av en rekke gammelengarter (se Fremstad 1997: G14), bl.a. hundekjeks *Anthriscus sylvestris*, åkertistel *Cirsium arvense*, hundegras *Dactylis glomerata*, sibirbjønnkjeks *Heracleum sibiricum* og vendelrot *Valeriana sambucifolia*. Dette gjelder spesielt den vestlige delen av området og kantarealene rundt enga som har blitt slått i øst (figur 1).

Det er ikke registrert noen rødlista karplanter i Grønlia, men marinøkkel *Botrychium lunaria*, som finnes spredt både i den østlige og vestlige delen av området var tidligere rødlistet (NT). Den er ellers i Trondheim kommune kjent fra ca. 15 lokaliteter spredt omkring i kommunen, bl.a. ved Leangenbukta (Fremstad et al. 2008). Arten er knyttet til åpne og lågvokste kulturmarker og har gått sterkt tilbake det siste hundreåret.

Grønlia har den største og mest varige forekomsten av arten storengkall *Rhinanthus angustifolius* (figur 2) i Midt-Norge. Arten finnes over størsteparten av den østlige enga (figur 3). Den er ellers kjent fra en rekke lokaliteter lenger sør, spesielt på Sør- og Østlandet (www.artskart.artsdatabanken.no). I Midt-Norge er storengkall kjent fra flere lokaliteter i både Sør- og Nord-Trøndelag. De nærmeste observasjonene i nyere tid er gjort i Sesselstøa i Agdenes i 2008 og på Giplingsveet i Mosvik i 2009 (www.artskart.artsdatabanken.no). Arten er innført og kan i sin tid ha blitt sådd ut med annet engfrø eller den kan ha kommet til Grønlia som en krigsspredt (pole-

Figur 2. Storengkall *Rhinanthus angustifolius* i Grønlia på Lade. Foto: D.-I. Øien 24.06.2009.

mochor) art under andre verdenskrig (Fremstad 2009). Populasjonen i Grønlia er stor og teller flere hundre individer. Den ser ikke ut til å ha blitt vesentlig mindre eller større de siste årene.

I 2009 undersøkte Kristian Hassel fra VM-SN mosefloraen på Ladehalvøya, deriblant i Grønlia (Hassel 2010). Han fant bl.a. flere spesialister knyttet til maurhauger, slike som rødknollvrang-

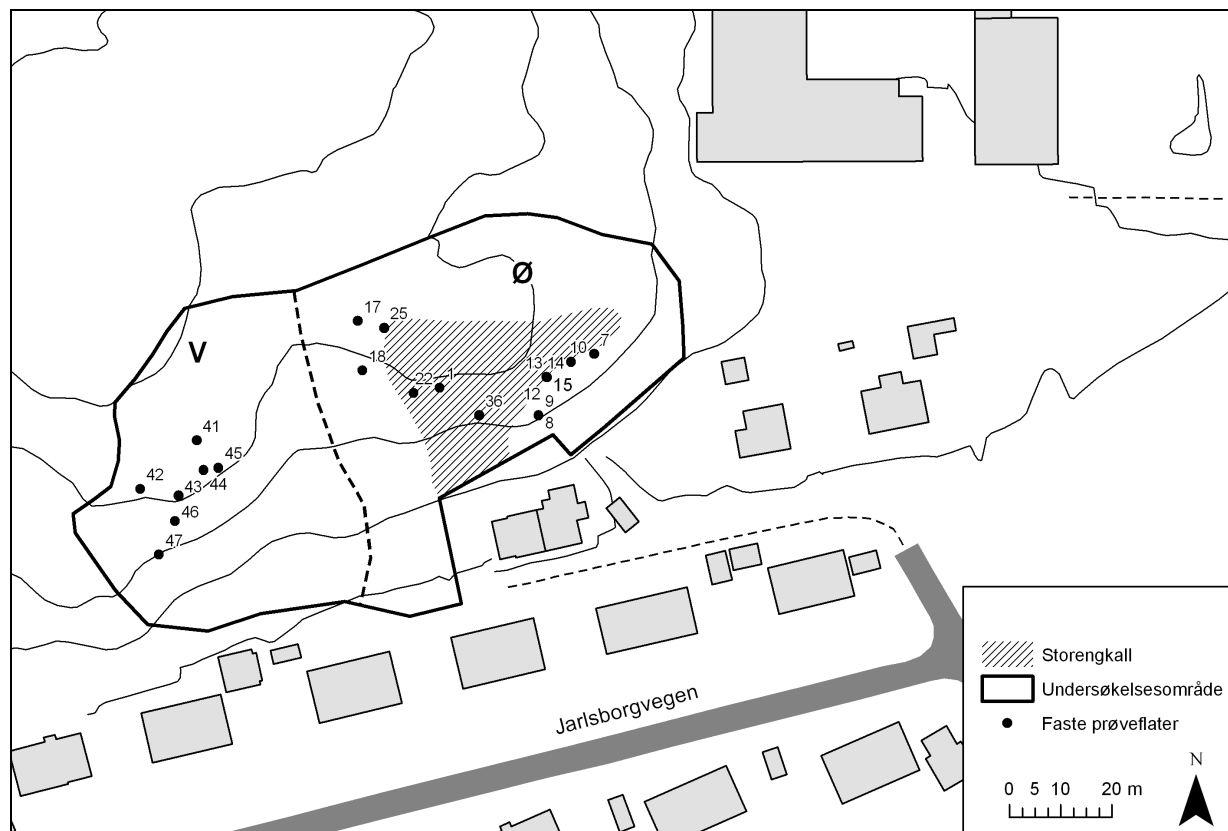
mose *Bryum klinggræffii*, vorteknollvrangmose *B. rubens*, pillevrangmose *B. violaceum*, rosett-gaffelmose *Riccia sorocarpa* og engtustmose *Tortula modica*. For både pillevrangmose og engtustmose utgjør Trondheimsfjordområdet en vesentlig del av utbredelsesområdet

(www.artskart.artsdatabanken.no).

3.2 Vegetasjon

En stor del av det botaniske arbeidet i 2009-2010 har bestått i å analysere vegetasjonen innen faste prøveflater. Tolv flater ble analysert i 2009, og ni flater i 2010, fordelt på 14 i delområde øst og sju i delområde vest. Alle flatene er 1 x 1 m. Kartet i figur 1 viser flatenes plassering, og resultatet av vegetasjonsanalysene er vist i vedlegg 2.

De mest vanlige artene i feltsjiktet i Grønlia er ryllik *Achillea millefolium*, gulmaure *Galium verum* og dunhavre *Avenula pubescens*. Også marikåpe *Alchemilla* sp., prikkperikum *Hypericum perforatum*, raudknapp *Knautia arvensis*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, engkvein *Agrostis capillaris*, hundegras *Dactylis glomerata* og raudsvingel *Festuca rubra* forekommer i de fleste av prøveflatene. I botnsjiktet dominerer engkrans-

Figur 3. Skravuren angir omtrentlig utbredelse av forekomsten av storengkall *Rhinanthus angustifolius* i Grønlia.

mose *Rhytidadelphus squarrosus* i de fleste av prøveflatene. To av flatene, nr. 17 og 18, skiller seg ut. Disse to ble rydda for kratt i 2010 og mangler mange av de artene som er vanlige i de andre flatene, samtidig som de domineres av bringebær *Rubus idaeus* og kratthumleblom *Geum urbanum* som omtrent ikke finnes i de andre flatene. Det er også forskjeller mellom delområdene. Flere arter finnes bare i ett av delområdene, og noen av disse er relativt vanlige. Det gjelder bl.a. vill-lauk *Allium oleraceum* og kransmynte *Clinopodium vulgare* som bare finnes i flatene i øst.

Engvegetasjonen i Grønlia har klare fellestrekk med baserik engvegetasjon av typen ”frisk/tørr middels baserik eng i låglandet, dunhavre-dunkjempeutforming” (G7b; Fremstad 1997). Både dunhavre og gulmaure, som er de mest vanlige artene i Grønlia, er karakteristiske arter for denne vegetasjonstypen, og også arter som rundskolm *Anthyllis vulneraria*, marinøkkel *Botrychium lunaria* og vill-lauk *Allium oleraceum* er typiske. Dette er også den typen vegetasjon som storkengall til vanlig forekommer i. Samtidig inneholder flere av flatene til dels store mengder med storkengall og kraftige urter og gras som liker god tilgang på næring, spesielt nitrogen, bl.a. vendelrot *Valeriana sambucifolia*, hundegras og reinfann *Tanacetum vulgare*. Disse artene representerer en begynnende gjengroing av engene. Det samme gjør innslag av småplanter av treslagene omkring engene. Det siste gjelder området i vest, og det nyridda arealet i øst.

Det er ingen vesentlig forskjell i artsantall mellom de to delområdene, men artsantallet varierer mer i det området som ikke har vært slått de siste årene: engområdet i vest.

4 Gjennomført skjøtsel i 2009 og 2010

Store deler av det østlige delområdet, ca. 2 daa ble slått både i 2009 og 2010 (figur 1). Slåttene ble gjennomført som dugnad av medlemmene i WWF Midt-Norge og beboerne i området. Det ble slått med ljå, men i 2010 ble de minst bratte delene slått med slåmaskin. Slåttene i 2009 ble gjennomført 8.-9. august, slåttene i 2010 14.-15. august. Rapportene fra slåttene i 2009 og 2010 (utarbeidet av WWF Midt-Norge) er lagt ved i vedlegg 3 og 4. I april 2010 ble det også utført rydding av kratt og ungtrær lengst vest i delområde øst (figur 1), og arealet som ble slått i 2010 var derfor noe større enn i 2009. Figur 4 viser deler av slåttearealene etter slått i 2010.

Figur 4. Deler av enga i øst etter slått i 2010. Det nederste bildet viser de nyrydda arealene mot skogsbeltet i vest. Foto: D.-I. Øien 27.08.2010.

5 Skjøtsel og overvåking – målsetting og plan for tiltak

De botaniske undersøkelsene som har vært gjennomført i Grønlia i 2009-2010 er viktige som grunnlag for å sikre kulturmarka i området. I dette inngår en klarere målsetting med målbare mål (bevaringsmål) som skjøtselen skal bidra til å nå, samt en plan over skjøtselstiltak og et opplegg for overvåking. I tillegg til å kontrollere at skjøtselen oppfyller målsettingen, ønsker vi også at overvåkingsopplegget skal bidra til økt kunnskap om effekten av skjøtselen på vegetasjon og flora.

5.1 Målsetting - bevaringsmål

Vi ser for oss følgende målsetting for skjøtselen i Grønlia, knyttet til vegetasjon og populasjoner av enkeltarter:

- 1 Vegetasjon: Bevare arealer med åpen engvegetasjon i området med minst samme omfang som i dag (2010). Minst 3 daa skal være åpen engvegetasjon.
- 2 Arter:
 - a. Sikre en levedyktig populasjon av plantarten storengkall. Her er det vanskelig å antyde hva som er en levedyktig populasjon, men vi foreslår at populasjonen av storengkall bør være på nivå med stør-

relsen i 2010 eller større for å oppfylle målsettinga.

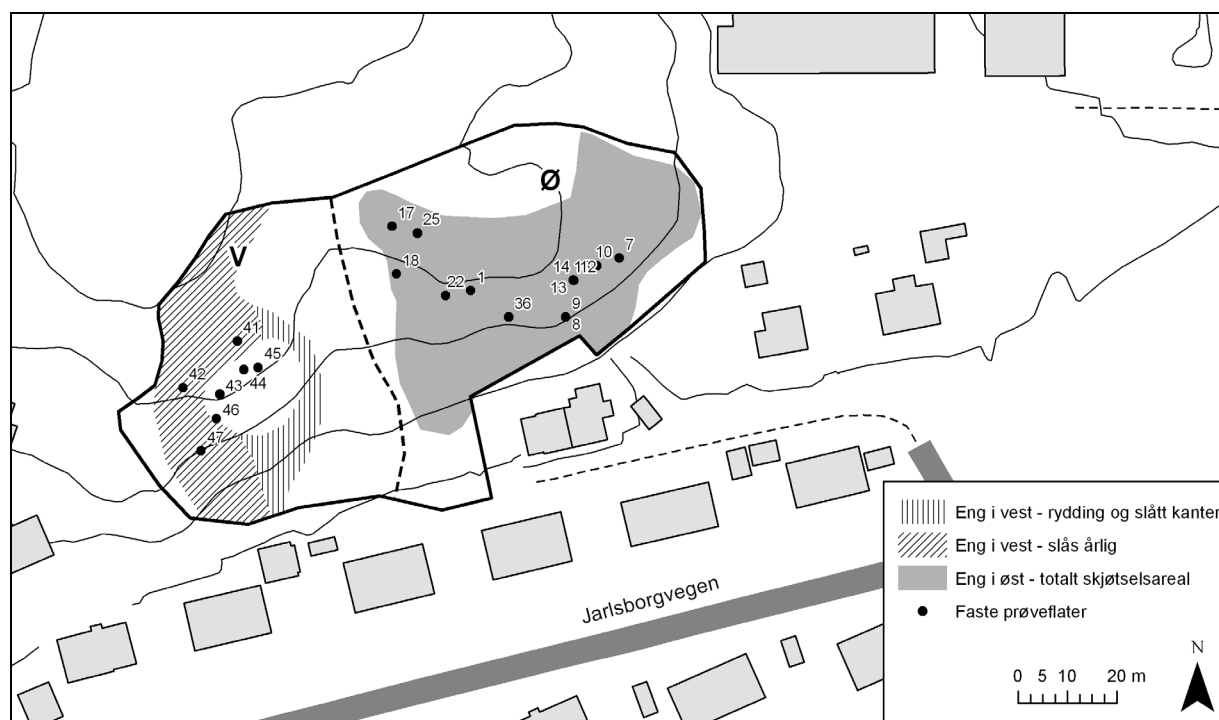
- b. Sikre en levedyktig populasjon av dagsommerfuglarten dvergblåvinge. Se egen rapport.

5.2 Plan for skjøtselstiltak og overvåking

Årlig slått av engene i Grønlia vil være det viktigste skjøtselstiltaket. I tillegg vil det være nødvendig med noe rydding av kratt og tynning av trær.

Den østlige enga er i dag så å si helt åpen etter slått i flere år. Framover bør enga slås hvert år, spesielt i vest mot kanten av krattet/skogen. Her kan man også med fordel fjerne mer av krattet videre sørover fra det som ble fjernet i 2010. Det er viktig at man ikke fjerner kratt uten at dette blir fulgt opp med slått. Det smale skogsbeltet som danner grensa mellom de to engene beholdes, med unntak av platanlønn som bør fjernes. Platanlønn er en fremmed art som utgjør en stor trussel for stedeagne arter (Gederaas et al. 2007).

For dagsommerfuglarten dvergblåvinge er enga i vest trolig viktigst som leveområde (pers. medd. Kaare Aagaard). Her får arten den nødvendige beskyttelse fra vær og vind for å trives. Vi fore-

Figur 5. Forslag til skjøtelsomfang for engene i Grønlia. Skjøtelsarealet i øst utgjør ca. 2 daa, skjøtelsarealet i vest ca. 1 daa.

slår derfor at skjøtselen i vest gjøres noe mer forsiktig enn i øst. De mindre bratte arealene øverst, samt bratthenget lengst vest slås årlig som enga i øst (figur 5). Dette utgjør i underkant av 1 daa. I tillegg ryddes det forsiktig kratt mot skogbeltet i øst, og rundt de andre store krattene, med påfølgende slått av kantene. Resten av enga (den bratteste og tørreste delen) lar man stort sett ligge i fred; her er det også viktig å unngå for mye tråkk under skjøtselsarbeidet. På denne måten forstyrres de viktigste arealene for dvergblåvinge minst mulig, samtidig som man hindrer at arealene gror helt til med kratt.

I 2011 og 2012 foreslår vi at man konsentrerer seg om den østligste enga. Etter dette kan man begynnes å skjøtte enga i vest som beskrevet over.

Overvåkinga av det botaniske mangfoldet vil skje med årlige befaringer før og etter skjøtselen. Estimering av størrelsen på populasjonen av storengkall vil være en viktig del av dette. Dersom denne endrer seg vesentlig vil det bli etablert faste prøveflater for telling av arten etter mønster av orkideene på Lian (se Øien 2010). Vegetasjonsendringer overvåkes ved hjelp av omanalyser av de faste prøveflatene med minst 5 års mellomrom. Metodikken er beskrevet i kapittel 2. For overvåking av dvergblåvinge henvises til egen rapport.

6 Litteraturreferanser

- Bratberg, T.T.V. 2008. Trondheim byleksikon. 2. utg. – Kunnskapsforlaget, Oslo. 724 s., kart.
- Elven, R. (red.) 2005. Johannes Lid og Dagny Tande Lid. Norsk Flora. 7. utgåve. – Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA Temahefte 12: 1-279.
- Fremstad, E., Hassel, K., Holien, H. & Solem, T. 2008. Rødlistearter i Trondheim. – NTNU Vitensk.mus. rapp. bot. Ser. 2008-1: 1-60.
- Fremstad, E. 2009. Lade i Trondheim: naturtyper, flora og grunnlag for skjøtselsplan. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2009-2: 1-53.
- Gederaas, L., Salvesen, I. & Viken, Å. (red.) 2007. Norsk svarteliste 2007. - Økologisk risikovurderinger av fremmede arter. – Artsdatabanken, Trondheim. 152 s.
- Hassel, K. 2010. Mosefloraen på Ladehalvøya, Trondheim kommune. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2010-4: 1-24.
- Rübberdt, S. 1999. Grønli på Lade - en naturperle. Rapport 1999. Forslag til skjøtsel. – Upublisert, upag.
- Øien, D.-I. 2010. Biologisk mangfold og skjøtsel i gammel kulturmark på Lian-Solem, Trondheim. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2010-x: x-xx (i trykken).

Vedlegg 1. Arter av karplanter funnet på Grønlia i 2009 og 2010. Vitenskapelige og norske navn etter Elven (2005).

Delområde	Ø	V	
Vitenskapelig navn			Norsk navn
Trær og busker			Trær og busker
<i>Acer platanoides</i>	x		Spisslønn
<i>Acer pseudoplatanus</i>	x	x	Platanlønn
<i>Amelanchier spicata</i>	x	x	Blåhegg
<i>Betula pubescens</i>	x	x	Bjørk
<i>Corylus avellana</i>	x	x	Hassel
<i>Cotoneaster</i> cf. <i>lucidus</i>		x	Blankmispel
<i>Crataegus</i> cf. <i>monogyna</i> ssp. <i>nordica</i>		x	Hagtorn
<i>Fraxinus excelsior</i>	x	x	Ask
<i>Populus tremula</i>	x	x	Osp
<i>Prunus padus</i>	x	x	Hegg
<i>Rosa</i> cf. <i>dumalis</i>	x	x	Kjøtttype
<i>Sambucus racemosa</i>		x	Raudhyll
<i>Sorbus aucuparia</i> coll.	x	x	Rogn
<i>Sorbus hybrida</i>	x	x	Rognasal
<i>Ulmus glabra</i>	x		Alm
Urter			Urter
<i>Achillea millefolium</i>	x	x	Ryllik
<i>Alchemilla vulgata</i> coll.	x	x	Marikåpe
<i>Allium oleraceum</i>	x		Vill-lauk
<i>Anthriscus sylvestris</i>	x	x	Hundekjeks
<i>Anthyllis vulneraria</i>	x	x	Rundskolm
<i>Arabidopsis thaliana</i>	x		Vårskrinneblom
<i>Arabis hirsuta</i>	x	x	Bergskrinneblom
<i>Arctium minus</i>		x	Småborre
<i>Arenaria serpyllifolia</i> ssp. <i>serpyllifolia</i>	x		Vanlig sandarve
<i>Bistorta vivipara</i>	x		Harerug
<i>Botrychium lunaria</i>	x	x	Marinøkkel
<i>Campanula rotundifolia</i>	x	x	Blåklukke
<i>Carum carvi</i>	x		Karve
<i>Cerastium fontanum</i> coll.	x		Vanlig arve
<i>Cirsium arvense</i>		x	Åkertistel
<i>Cirsium heterophyllum</i>	x	x	Kvitblattistel
<i>Chamerion angustifolium</i>	x		Geitrams
<i>Clinopodium vulgare</i>	x	x	Kransmynte
<i>Convallaria majalis</i>	x		Liljekonvall
<i>Equisetum arvense</i>	x		Åkersnelle
<i>Euphrasia</i> sp.		x	Augnetrøst
<i>Fragaria vesca</i>	x	x	Markjordbær
<i>Galium boreale</i>	x	x	Kvitmaure
<i>Galium verum</i>	x	x	Gulmaure
<i>Geranium sylvaticum</i>	x	x	Skogstorkenebb
<i>Geum urbanum</i>	x	x	Kratthumleblom
<i>Heracleum</i> cf. <i>sibiricum</i>	x	x	Sibirbjønnekjeks
<i>Hieracium pilosella</i>	x	x	Hårsveve
<i>Hieracium</i> cf. <i>umbellatum</i>	x	x	Skjermesveve
<i>Hieracium</i> sp.	x		Sveve
<i>Hypericum maculatum</i>	x	x	Firkantperikum
<i>Hypericum perforatum</i>	x	x	Prikkperikum
<i>Knautia arvensis</i>	x	x	Raudknapp
<i>Lathyrus pratensis</i>	x	x	Gulskolm
<i>Leucanthemum vulgare</i>	x	x	Prestekrage
<i>Linaria vulgaris</i>	x	x	Lintorskemunn
<i>Lotus corniculatus</i>	x	x	Tiriltunge

Vedlegg 1. Forts.

Delområde	Ø	V	
<i>Myosotis arvensis</i>	x		Åkermineblom
<i>Pimpinella saxifraga</i>	x	x	Gjeldkarve
<i>Plantago major</i> coll.	x		Groblad
<i>Potentilla argentea</i>	x	x	Sølvmore
<i>Ranunculus acris</i> coll.	x	x	Engsoleie
<i>Rhinanthus angustifolius</i>	x	x	Storengkall
<i>Rhinanthus minor</i> coll.		x	Småengkall
<i>Rubus idaeus</i>	x	x	Bringebær
<i>Rubus saxatilis</i>		x	Tågebær
<i>Rumex acetosa</i> coll.	x	x	Engsyre
<i>Sedum acre</i>	x	x	Bitter bergknapp
<i>Solidago virgaurea</i>		x	Gullris
<i>Stellaria graminea</i>	x		Grasstjerneblom
<i>Succisa pratensis</i>	x		Blåknapp
<i>Tanacetum vulgare</i>	x	x	Reinfann
<i>Taraxacum</i> sp.	x	x	Løvetann
<i>Trifolium pratense</i>	x	x	Raudkløver
<i>Trifolium repens</i>	x		Kvitkløver
<i>Urtica dioica</i> coll.	x		Stornesle
<i>Valeriana sambucifolia</i>	x	x	Vendelrot
<i>Verbascum nigrum</i>	x	x	Mørkkongslys
<i>Veronica chamaedrys</i>	x	x	Tveskjeggveronika
<i>Vicia cracca</i>	x		Fuglevikke
<i>Vicia sepium</i>	x	x	Gjerdevikke
<i>Viola canina</i> coll.	x	x	Engfiol
Grasvekster			Grasvekster
<i>Agrostis capillaris</i>	x	x	Engkvein
<i>Alopecurus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	x		Enggreverumpe
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	x	x	Gulaks
<i>Arrhenatherum elatius</i> ssp. <i>elatius</i>		x	Hestehavre
<i>Avenula pratensis</i>	x	x	Enghavre
<i>Avenula pubescens</i>	x	x	Dunhavre
<i>Dactylis glomerata</i>	x	x	Hundegras
<i>Festuca ovina</i>	x		Sauesvingel
<i>Festuca rubra</i> coll.	x	x	Raudsvingel
<i>Phleum pratense</i> coll.	x	x	Timotei
<i>Poa nemorum</i>		x	Lundrapp
<i>Poa pratensis</i> coll.	x	x	Engrapp
<i>Schedonorus pratensis</i>	x	x	Engsvingel
Antall arter:	79	69	

Vedlegg 2. Vegetasjonsanalyser i faste prøveflater i Grønlia i 2009 og 2010. Følgende skala er brukt for arter og sjikt: 1: i kanten like utom prøveflata, 2: 0-1 %, 3: 1-3 %, 4: 3-6,25 %, 5: 6,25-12,5 %, 6: 12,5-25 %, 7: 25-50 %, 8: 50-75 %, 9: 75-100 %. "f" angir at arten blomstra i prøveflata (kun analyser fra 2010).

Flate Dato Analysator	Delområde øst														Delområde vest							
	1	8	9	12	13	14	15	10	7	36	22	25	17	18	41	42	43	44	45	46	47	
	23.6.09	23.6.09	23.6.09	23.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	23.6.10	23.6.10	23.6.10	23.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	
Analysator	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ
Busksjikt - dekning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Busksjikt - snitt-/maks.høgde (cm)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	50	-	-	-	-	-	-	-	-
Feltsjikt - dekning	8	7	7	8	8	8	8	8	8	9	8	9	7	8	9	9	8	8	8	8	9	9
Feltsjikt - snitt-/maks.høgde (cm)	30/-	30/100	20/80	35/70	20/90	25/115	25/70	30/80	25/65	35/85	30/85	35/85	15/40	30/90	60/130	35/105	25/60	40/100	30/95	25/80	35/105	35/105
Botnsjikt - dekning	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	7	6	3	3	4	0	2	5	4	5	4	7
Strø - dekning	7	5	6	7	6	6	5	5	7	7	6	7	7	6	5	7	7	5	5	5	7	7
Bar jord - dekning	0	4	0	2	2	2	2	2	0	0	2	0	6	3	2	2	0	2	4	0	0	0
Populus tremula B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	Osp - busksjikt
Rubus idaeus B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	-	-	-	-	-	-	-	Bringebær - busksjikt
Acer pseudoplatanus C (juv.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	2	-	-	-	Platanlønn - frø-/småplanter
Fraxinus excelsior C (juv.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	Ask - frø-/småplanter
Populus tremula C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	Osp
Prunus padus C (juv.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	Hegg - frø-/småplanter
Rosa cf. dumalis C	2	3	3	5	4	1	4	-	-	-	3	-	2	2	-	-	4	2	2	2	-	Kjøtttype
Sorbus hybrida C	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	Rognasal
Achillea millefolium	7	3	4	3	5	3	4	4	4	5	6	4	-	-	-	2	3	5 f	5	5	2	Ryllik
Alchemilla sp.	4	5	7	2	5	5	-	-	-	5	4	1	4 f	-	-	-	3 f	4 f	3 f	5 f	6 f	Marikåpe
Allium oleraceum	4	3	-	4	4	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Vill-lauk
Anthyllis vulneraria	-	2	2	1	3	2	3	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2 f	5 f	3 f	-	Rundskolm
Arabis hirsuta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	2 f	-	-	Bergskrinneblom
Arabidopsis thaliana	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Vårskrinneblom
Arenaria serpyllifolia ssp. serpyllifolia	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Vanlig sandarve
Botrychium lunaria	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	-	2 f	-	-	-	Marinøkkel
Campanula rotundifolia	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	Blåklokke
Carum carvi	-	2	2	2	3	4	4	4	3	-	2	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	Karve
Cerastium fontanum coll.	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 f	-	-	Vanlig arve
Clinopodium vulgare	-	-	3	5	5	4	4	2	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Kransmynte
Euphrasia sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	Augnetrøst
Galium boreale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	6 f	7 f	-	-	-	-	-	Kvitmaure
Galium verum	6	4	3	6	6	6	6	6	6	5	4	7	-	-	4 f	4 f	5 f	4 f	3 f	5 f	6 f	Gulmaure
Geum urbanum ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6 f	-	-	-	-	-	-	-	Kratthumebloom
Heracleum sibiricum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sibirbjønnkjeks
Hieracium pilosella	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 f	4 f	3 f	5 f	-	Hårsveve
Hieracium sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	Sveve
Hypericum maculatum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	4 f	-	-	-	-	-	-	Firkanteperikum
Hypericum perforatum	5	1	3	3	2	4	2	3	3	-	5	-	-	-	-	-	3 f	3 f	3 f	3 f	3 f	Prikkperikum
Knautia arvensis	5	-	-	6	6	5	4	5	3	5	4	1	-	-	-	-	1	2	3 f	3 f	3 f	Raudknapp
Lathyrus pratensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3 f	2 f	4 f	-	-	-	4 f	Gulskolm
Leucanthemum vulgare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	4 f	-	Prestekrage
Linaria vulgaris	-	-	-	3	2	2	3	2	2	3	-	-	-	-	2	3	3	2	-	2	3	Lintorskemunn
Lotus corniculatus	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Tinlunge
Myosotis arvensis	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2 *	2 *	-	-	-	-	-	-	-	Åkerminneblom
Pimpinella saxifraga	2	4	5	2	3	5	4	6	4	-	2	2	-	-	-	-	2	2	2	2	-	Gjeldkarve
Potentilla argentea	-	7	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sølvmore
Rhinanthus angustifolius	-	-	-	-	-	-	2	-	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Storengkall
Rhinanthus minor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	-	-	2 f	2 f	Småengkall
Rubus idaeus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	Bringebær
Rumex acetosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	Engsyre
Sedum acre	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Bitter bergknapp

Vedlegg 2. Forts.

Flate	1	8	9	12	13	14	15	10	7	36	22	25	17	18	41	42	43	44	45	46	47	
Dato	16.6.09	16.6.09	16.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	24.6.09	23.6.10	23.6.10	23.6.10	23.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	24.6.10	
Analysator	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	DIØ	
<i>Stellaria graminea</i>	-	-	-	2	-	-	-	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Grasstjerneblom
<i>Tanacetum vulgare</i>	6	-	-	-	-	-	-	-	1	6	6	4	-	-	4 f	4 f	3	1	-	-	-	Reinfann
<i>Taraxacum</i> sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Løvetann
<i>Trifolium pratense</i>	2	-	-	2	3	4	2	-	3	4	3	3	-	-	-	-	-	4 f	-	3 f	3 f	Raudkløver
<i>Valeriana sambucifolia</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	6 f	7 f	6 f	-	-	-	2	2	Vendelrot
<i>Verbascum nigrum</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	Mørkkongslys
<i>Vicia sepium</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	2	3 f	2 f	2 f	-	-	-	-	3 f	Gjerdevikke
<i>Viola canina</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2 f	-	-	Engfiol
<i>Agrostis capillaris</i>	4	2	3	3	3	2	-	-	3	2	3	5	-	-	-	6 f	2 f	3 f	3 f	-	3 f	Engkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2 f	2 f	Gulaks
<i>Arrhenatherum elatius</i> ssp. <i>elatius</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 f	4 f	Hestehavre
<i>Avenula pratensis</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Enghavre
<i>Avenula pubescens</i>	5	3	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	-	-	3 f	4 f	2 f	4 f	3 f	2 f	2 f	Dunhavre
<i>Dactylis glomerata</i>	-	4	3	3	3	4	-	-	3	-	2	1	1	3 f	4 f	2 f	2	4 f	2 f	2	-	Hundegras
<i>Festuca ovina</i>	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sauesvingel
<i>Festuca rubra</i>	2	5	3	3	3	3	4	4	3	6	3	4	-	-	2 f	2 f	3	-	2 f	-	-	Raudsvingel
<i>Phleum pratense</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	2 f	-	2 f	-	-	-	Timotei
<i>Poa pratensis</i> coll.	-	2	3	-	2	-	3	3	3	2	2	-	2 f	-	-	2 f	-	1	-	-	1	Engrapp
<i>Schedonorus pratensis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 f	-	-	-	-	-	-	Engsvingel
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	Lundveikmose
<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	-	-	3	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Skuggehusmose
<i>Hylocomium splendens</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3	4	-	Etasjemose
<i>Pleurozium schreberi</i>	4	7	2	-	-	2	2	3	3	2	3	-	-	-	-	-	-	2	3	2	-	Furumose
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	7	4	7	7	7	6	6	6	6	6	7	6	3	3	-	-	-	5	3	4	4	Engkransmose
Antall arter i feltsjiktet	17	20	18	20	19	18	18	15	17	17	17	22	11	10	14	15	16	22	21	20	18	
Antall arter i botnsjiktet	2	2	3	1	1	3	3	2	2	2	2	1	2	1	1	0	1	2	3	3	1	
Totalt antall arter	19	22	21	21	20	21	21	17	19	19	19	23	13	11	15	15	17	24	24	23	19	

juv. = frøplanter/små individer

¹ mye frøplanter/små individer

* frøplanter/små individer

Slåttedag på Grønlia

8.- 9. August 2009 arrangerte WWF-Midt-Norge slått av Grønlia på Lade. Denne rapporten vil ta for seg hva som ble gjort under årets slåttedag, hva som trengtes av forberedelser slåttedagen og hva som må forbedres til neste år.

1. Årets slåttedag

Vi hadde oppmøte utenfor Lade skole klokka 11.00 både lørdag og søndag. Det var totalt 12 oppmøtte på lørdag og 14 oppmøtte på søndag. Vi må si oss fornøyd med oppmøtet for det var bare fem påmeldte på forhånd. Det dukket uventet opp i alt 8 naboer, som vi håper kommer igjen til neste år.

I år ble engen kun slått med ljå fordi slåmaskinen vi fikk låne av kommunen ikke var i orden. Det gikk imidlertid over all forventning å slå med ljå og vi fikk slått hele engen. Mesteparten av engen ble slått på lørdagen, mens mye av søndagen gikk til å rake sammen høy og samle det sammen i en haug nederst i bakken mot skolen. Etter avtale med Trondheim Bydrift ble høyet kjørt bort etter helgen.

Denne gangen lot vi nypekrattet stå i fred siden det bør tas på våren. Heller ikke bringebærkrattet ble tatt, for det hadde vi ikke kapasitet til. Vi slo altså hele engen helt inntil der bringebærkrattet begynte. Det ble ikke slått helt inntil gjerdet som grenser til de nærmeste naboene. Her er det veldig grov vegetasjon preget av geitrams og bjønnekjeks. Frøene fra bjønnekjeks ble samlet inn.

2. Generelle forberedelser til slåttedag

Invitasjon til slåttedag

Invitasjon til slåttedag ble laget og trykket opp ved NTNU-trykk litt over en måned før slåttedagen og lagt i postkasser til naboer av Grønlia. Totalt ble det delt ut 120 invitasjoner. I tillegg ble det hengt opp 60 plakater rundt omkring i byen og på Lade noen dager før slåttedagen.

Det ble ikke sendt ut invitasjoner på mailinglisten til WWF-Midt-Norge siden ingen hadde tilgang til WWF-serveren på dette tidspunktet.

En liten notis om slåttedagen ble satt inn i utguiden til Adressa.

Låne nøkkel til Lade skole

Rektor ved Lade skole ble ringt opp i juni før skolen stengte for å avtale om lån av nøkkel. Med nøkkelen får vi tilgangen til den delen av skolen som skolefritidsordningen benytter seg av. Her er det tilgang til kjøkken og toaletter. Nøkkelen ble hentet på torsdagen før slåttedagen. Nøkkelen hentes på rektors kontor. Etterpå gikk vi og snakket

med damen som er ansvarlig for kjøkkenet, siden hun gjerne vil gi noen instruksjoner om bruken av kjøkkenet.

Mat

I år serverte vi linsesuppe og pastasalat til dugnadsfolket på toppen av Grønlia. Det ble også laget til kaffe og lefse med gomme. Isvann og sitronvann ble fortløpende båret opp til tørste dugnadsfolk. Vi lånte store mugger med lokk fra kjøkkenet for å ha vannet på.

Utstyr

Montering og sliping av ljåer ble gjort på fredags kveld 7. august. Dette har blitt gjort hjemme hos Sissel Rübberdt de to siste årene.

Slipestein ble lånt hos Sissel. Hun fraktet steinen ned til Lade skole og vi kom fram til henne klokken 09.00 på lørdagen for å hjelpe henne å plassere slipesteinen i bilen hennes.

Vi lånte også bilhenger av Sissel for å frakte slåmaskinen fra idrettsanlegget på Lade til skolen. Vi hadde avtalt med kommunen dagen i forveien om at vi kom og hentet slåmaskinen klokken 10.00 på lørdag. Vi avtalte også tidspunkt for levering av slåmaskinen. Siden den ikke var i orden ble den levert tilbake samme dag.

Dersom vi skal vurdere å låne slåmaskin hos kommunen neste år, må vi forsikre oss om at slåmaskinen er i orden og kanskje komme og se på den noen dager i forveien. Dette var ikke mulig i år for kommunen hadde mottatt slåmaskinen dagen før slåttedagen.

Media

Både Adressa og NRK ble kontaktet, men det lyktes ikke å få til dekning av slåttedagen.

3. Forbedringer til neste slåttedag

Kursing

Neste slåttedag bør vi innlede slåttedagen med litt kursing i ljåbruk og få noen til å si litt om historikken til Grønlia.

Bringebærkrattet og nypekrattet

Det er en omfattende jobb å bli kvitt både bringebærkrattet og nypekrattet. WWF-Midt-Norge kommer til å arrangere en dugnad til våren for å ta rydde begge krattene. Vi bør sette oss som mål å få bort alt av nypekratt i engen. Hvor langt vi kommer med bringebærkrattet kommer an på hvor mange folk vi får samlet til dugnaden, men vi skal i alle fall få til en start på bringebærkrattet.

Rydding krattene:

Ifølge råd fra Dag Inge bør tornekrattet helst dras opp litt slik at man får kuttet stammen like under bakkeniva. Bringebærkrattet kan man prøve å dra opp, men det som er for

grovt til å dras opp kan kuttes med kraftig gresstrimmer eller ryddesag. Det som kommer opp av rotskudd utover sommeren er såpass mykt at det kan slås med lja under slåttten.

Invitasjoner

I år ble ut 120 invitasjoner til slåttedagen delt ut til naboer av Grønlia. Det kom kun folk fra 3 husstander og deltok på slåttedagen, men disse kom fordi de hadde fått invitasjon i postkassen. Antall invitasjoner kunne sikkert vært redusert til 80 og da bare gi ut til de aller nærmest naboene.

Media

Neste slåttedag bør vi få inn en sak om slåttedagen i Adressa og Under Dusken. slåttedagen. Det har blitt foreslått å ta kontakt med Ivar Mølksnes eller Sølvi Sand i Adressa for neste slåttedag.

Kunnskapskalenderen

Slåttedagen må inn i kunnskapskalenderen til neste år.

Endre tidspunkt for slåttedagen

I år ble slåttedagen arrangert 8.-9. august. Dette er et gunstig tidspunkt med tanke på selve slåttten, men det er en utfordring å få tak i nok folk på dette tidspunktet. Det er lettere å få med flere frivillige fra WWF- Midt-Norge en uke senere siden de fleste av oss er studenter og ikke kommer tilbake til byen før 15. August.

Mat

Innad i WWF-Midt-Norge bør vi ha avtalt at to stykker har ansvaret for å lage mat og bringe vann ut til dugnadsfolket. Vi bør også ha med isbiter for å ha i vannet.

Organisering av slåttedagen

En person bør ha det overordnede ansvaret for å tilse at alle forberedelser i forkant av slåttedagen blir gjort. Vi bør også ha en ansvarlig på selve slåttedagen som ønsker velkommen til slåttedagen og innleder ved å presentere den som skal kurse oss i lja bruk og historikk av slatteengen. Samme person ringer inn til mat og passer på at alle har det bra under slåttten.

4. Utstyrsoversikt

WWF-Midt-Norge har følgende utstyr til rådighet:

3 ljåer
2 stuttljåer
5 river
Arbeidshansker i skinn

Annet som vi gjerne skulle ha hatt, men som vi foreløpig låner av Sissel Rubberdt:

Pressenning
Reip
Slipestein
Heiner
Vannkanne til slipesteinen

Vi bør kjøpe inn flere river og ljåer til neste slåttedag for i år var det bare akkurat nok redskap til de oppmøtte.

5. Navn på oppmøtte

Silje og Lars med tre barn, (naboer)
Kari Østeraat med mann, (naboer)
Klaus Eggen, (nabo, dyktig til å svinge ljåen)
Ola Sæther
Knut Reed (dyktig med ljåen og flink til å slipe blad)
Sissel Rübberdt (Har mye kunnskap mye Grønli, hennes hjelp har vært uvurderlig)
Isa Agnete Halmøy Fredriksen
Anja Hennie Halmøy Fredrisken, (WWF-Midt-Norge)
Hårek Fredriksen (dyktig med ljåen og flink til å slipe blad)
Marte Sendstad, (WWF-Midt-Norge)
Sverre Lundemo, (WWF-Midt-Norge)
Ole Iversen, (WWF-Midt-Norge)
Darshan, (WWF-Midt-Norge)
Sandra med mann
Steffan, (Naturvernforbundet)

Grunnen til at noen har fått kommentar bak seg om at de er flink til å svinge ljåen er fordi vi skal vite hvem som kan kontaktes for eventuell opplæring i sliping av blad og ljåbruk. Det var ikke ment som forskjellesbehandling! Alle har vært veldig flinke og jobbet hardt.

6. Kontaktliste

- Evelyne Gildemyn, TK, Miljøenheten – prosjektleder:
evelyne.gildemyn@trondheim.kommune.no, tel. 72542517, mob. 41669684
- Terje Nøst, TK, Miljøenheten:
terje.nost@trondheim.kommune.no, tel. 72542575, mob. 91760053
- Knut Nyeng, TK, Trondheim bydrift – arbeidsleder (rode Lade): knut-jostein.nyeng@trondheim.kommune.no, mob. 95263452
- Dag Inge Øien, Vitenskapsmuseet – vegetasjonskartlegging:
dag.oien@vm.ntnu.no, tel. 73592268
- Kaare Aagaard, Vitenskapsmuseet – insektkartlegging:
kaare.aagaard@vm.ntnu.no, tel. 73592281
- Marte Sendstad, leder WWF Midt-Norge: midt-norge@wwf.no,
- Anja Halmøy Fredriksen, WWF Midt-Norge: anjahenn@gmail.com, mob. 41605289
- Sissel Rübberdt, Direktoratet for Naturforvaltning,
Sissel.Rubberdt@DIRNAT.NO, mob. 90757389
- Rektor ved Lade skole, tlf 72544900.

SLÅTTEDAG PÅ GRØNLIA, LADE

RAPPORT AV MARTE FANDREM

Nestleder WWF Midt-Norge

26.8.2010

Slåttedag på Grønlia

14.-15. August 2010 arrangerte WWF-Midt-Norge slått av Grønlia på Lade. Denne rapporten vil ta for seg hva som ble gjort under årets slåttedag, hva som trengtes av forberedelser slåttedagen og hva som må forbedres til neste år.

1. Forberedelser

Invitasjoner:

I forkant ble invitasjoner sendt ut på mail til alle medlemmer av WWF Midt-Norge og tidligere deltakere, brosjyrer trykket på NTNU Trykk ble levert i postkasser til de nærliggende naboene og det ble utlyst internt og eksternt gjennom kommunen. Det viste seg også å komme deltakere som hadde fått opplysninger om slåttedagen fra nye kanaler gjennom bla. Botanisk Forening.

Nøkkel og lokaler:

Avtale om lån av nøkkel til Lade skole ble ordnet to uker i forkant. Med tilgang til SFO-lokalene, kunne vi ordne til en enkel lunsj og drikke underveis på dugnaden. Det ga oss også tilgang til toaletter. Nøkkelen ble hentet og levert hos ansvarlig på SFO.

Utstyr:

Det ble avtalt lån av slåmaskin med Knut Nyeng fra Trondheim Bydrift som ble hentet på Lade Idrett kl 10.00 lørdags morgen av Sissel, Karin og Marte. Denne var testet og oljet i forkant og fungerte flott. Slåmaskinen ble levert tilbake til Lade Idrett samme dag.

Slåtteutstyr ble samlet inn og Sissel Rübberdt og Knut Reed sto for sliping av ljåbladene i forkant. Dette fraktet Sissel til Lade skole kl 10.00 lørdag, hvorpå ljåene ble montert.

2. Årets slåttedag

Vi hadde oppmøte utenfor Lade skole kl 11.00 både lørdag og søndag. Det var ca. 8 aktivt i gang på det meste på lørdag og 5 søndag. Naboen var ikke like sterkt tilstede denne gangen som i fjor, mye tydet på at mange ikke var hjemme den aktuelle helgen med fulle postkasser og mørke hus.

Enga ble slått både med ljå og slåmaskin. Slåmaskinen var i fin stand og ble håndtert av Knut Reed. Mesteparten av enga ble slått på lørdag, hvorpå dette fikk ligge over natta og ble raket sammen og samlet inn dagen etter. Etter avtale kom Trondheim Bydrift og hentet høyet fra nederst i bakken ved skolen mandag ettermiddag. Noe grass var såpass saftig og høyt at det viste seg vanskelig å få slått godt, og bør nok tas litt i ettertid. Bortsett fra dette ga helga gode resultater.

Nypebuskene og bringebærkrattene som ble tatt på dugnad i vår er sterkt redusert. En del var grodd til igjen, men denne gangen kun av mindre busker som var lettere å fjerne. Noen nye busker ble også tatt under dugnaden i helga. Det var usikkerhet rundt om disse nypebusker og bringebærkratt burde tas på våren eller sensommeren for best resultat. Dette burde kanskje undersøkes nærmere.

Bilde fra under slåttedagen

Bilde tatt av Sissel Rübberdt i juli

3. Til neste gang

Det var knapphet på mannskap for forberedelsene i forkant. Media ble derfor ikke prioritert og dermed ikke kontaktet. Det kan vurderes om media kan kontaktes og muligens få Adressa og Under Dusken til å gjøre en sak på dugnaden.

En ekstra dugnad for å få vekk bringebærkratt og nypebusker kan gi stor forbedring i noen av de grovere områdene på Grønlia. Dette bør gjentas.

I år ble kun 30 invitasjoner delt ut til naboer. Dette var en feilestimering utifra mangelfull informasjon, men ikke langt ifra i å være dekkende. En mellomting mellom fjorårets 120 og årets 30 er nok det neste steget å gå.

4. Utstyrsoversikt

WWF-Midt-Norge har følgende utstyr til rådighet:

3 ljåer
2 stuttljåer
3 river
Arbeidshansker i skinn
Presenning
Tau

I tillegg hadde Sissel Rübberdt flere ljåer til rådighet med da «ljå-nøkler» og nødvendig vedlikeholds-utstyr.

I år var det nok utstyr til alle, ettersom det ikke var like mange oppmøtte som ifjor.

5. Kontaktliste

- Evelyne Gildemyn, TK, Miljøenheten – prosjektleder:
evelyne.gildemyn@trondheim.kommune.no, tel. 72542517, mob. 41669684
- Terje Nøst, TK, Miljøenheten:
terje.nost@trondheim.kommune.no, tel. 72542575, mob. 91760053
- Knut Nyeng, TK, Trondheim bydrift – arbeidsleder (rode Lade):
knut-jostein.nyeng@trondheim.kommune.no, mob. 95263452
- Dag Inge Øien, Vitenskapsmuseet – vegetasjonskartlegging: dag.oien@vm.ntnu.no, tel. 73592268
- Kaare Aagaard, Vitenskapsmuseet – insektkartlegging: kaare.aagaard@vm.ntnu.no, tel. 73592281
- Marte Fandrem, nestleder WWF Midt-Norge: midt-norge@wwf.no, mob. 48206762.
- Sissel Rübberdt, Direktoratet for Naturforvaltning, Sissel.Rubberdt@DIRNAT.NO, mob. 90757389
- Rektor ved Lade skole, tlf 72544900.

ISBN 978-82-7126-913-5
ISSN 0804-0079